УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ 75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly: 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 176. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 25-го ВЕРЕСНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 25, 1969 No. 176. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 24 вересня 1969

В АМЕРИЦІ

24 ПРОВІДНІ ПРОФЕСОРИ ПІДПИСАЛИ заяву, в якій підтримують бойкот студентів в дні 15-го жовтня. Того дня студенти університетів і коледжів мають демонструвати проти війни у В'єтнамі тим способом, що не відвідуватимуть лекцій у викладових клясах. Між професорами є відомий економіст Кеннет Гелбрейт, колишній амбасадор до Індії, Ноам Чомскy — мовознавець із Масачусетського Технологічного Інституту і професор політичних наук в Міському Університеті в Ню Йорку — Ганс Моргентав. Ці професори твердять, що масова студентська демонстрація покаже Ніксонові, що більшість американського народу бажає закінчити війну у В'єтнамі.

ЗОРГАНІЗОВАНО 13 СТУДІЙНИХ ГРУП, які мають допомагати президентові Ніксонові складати законодатну програму на 1970-ий рік. Про це повідомив дорадник Президента д-р Артур Ф. Бернс. Окремі групи будуть допомагати Президентові складати такі програми: оподаткування великих бизнесменів, підприємства малих бизнесменів, справа сільських районів, проблема океанів, академічна освіта, очищення повітря, доми для бідніщого населення, права жінок, проблема старших людей, федеральна програма міст - моделів та ін. Д-р Бернс сказав, що покличуть до життя ще 15 студійних груп для інших програм.

ПРОВІДНИК ДЕМОКРАТІВ В ПАЛАТІ Репрезентантів конгресмен Карл Алберт з Оклагоми заявив, що Конгрес цього року не зможе схвалити зміни закону про обов'язкову військову службу, хоч президент Ніксон заявив, що бажає, щоб Конгрес змінив військовий закон ще в цьому році. Алберт гадає, що цього року можна буде схвалити реформу Поштового Департаменту, чого також домагається Президент. Ніксон недавно заявив, що Конгрес повинен в першу чергу схвалити військовий закон, реформу Поштового Департаменту та закони про контролю злочинів. Алберт гадає, що Конгрес зможе закінчити праці до Дня Подяки. Але сенатор Менсфілд думає, що Конгрес працюватиме до кінця грудня ц. р.

ДИРЕКТОР ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮРА Інвестиґацій Едгар Гувер ствердив, що в перших шістьох місяцях число злочинів збільшилося тільки на 9 відсотків, а в цілому минулому році воно було збільшилося аж на 17 відсотків. Число грабунків, насилування, важкого пошкодження тіла і вбивств збільшилося в першій половині ц. р. на 13 відсотків, а число крадіжок і крадіжок із вломом збільшилося тільки на 8 відсотків. Та Гувер не каже тішитися з того, що число злочинів поволіше зменшується, бо значно збільшається число пограбувань. Число насилувань збільшилося аж на 15 відсотків.

ДЖОРДЖ МІНІ ЗАЯВИВ, що урядовий проєкт податкової реформи старається дати податкові полегші багатим, прибутки яких сягають понад 100,000 дол. річно. Голова Американської Федерації Праці — Конгресу Індустріяльних Організацій Міні зізнавав в справі податкової реформи в Сенатській Фінансовій Комісії. Він сказав, що Палата Репрезентантів схвалила такий проєкт податкової реформи, який дав би деякі користі найбіднішим та середньозаможним платникам податків, але представники Уряду стараються, щоб Сенат змінив навіть ті полегші для незаможних, які вже прийняла Палата. З урядового проєкту, казав Міні, скористали б лікарі, директори корпорацій, адвокати і всі ті, які мають астрономічно високі платні.

У СВІТІ

В НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ ВІДБУДУТЬСЯ парляментарні вибори в Західній Німеччині, які мають дати нових 518 послів бундестагу, себто нижчої палати парляменту. Змагаються чотири головні партії: керівна Християнсько - демократична, Соціял - демократична, яка покищо бере участь у коаліційному з християнськими демократами уряді, Вільно - демократична, себто ліберальна, яка має в бундестагу тільки 49 послів, але йде у виборчому блоці з соціялістами, і екстремістична права Національ-демократична партія, яка покищо не мала свого посла в бундестагу.

В ПОЛЬЩІ ВІДБУВАЮТЬ маневри, в яких беруть участь війська Польщі, Совєтського Союзу, Східньої Німеччини і Чехо - Словаччини, під загальною командою польського генерала. Гасло маневрів — „Одра-Ніса 69". Другі маневри відбуваються у північній Мандджурії. На маневрах у Польщі обсерваторами є запрошені військовики з Північної Кореї і Зовнішньої Монголії.

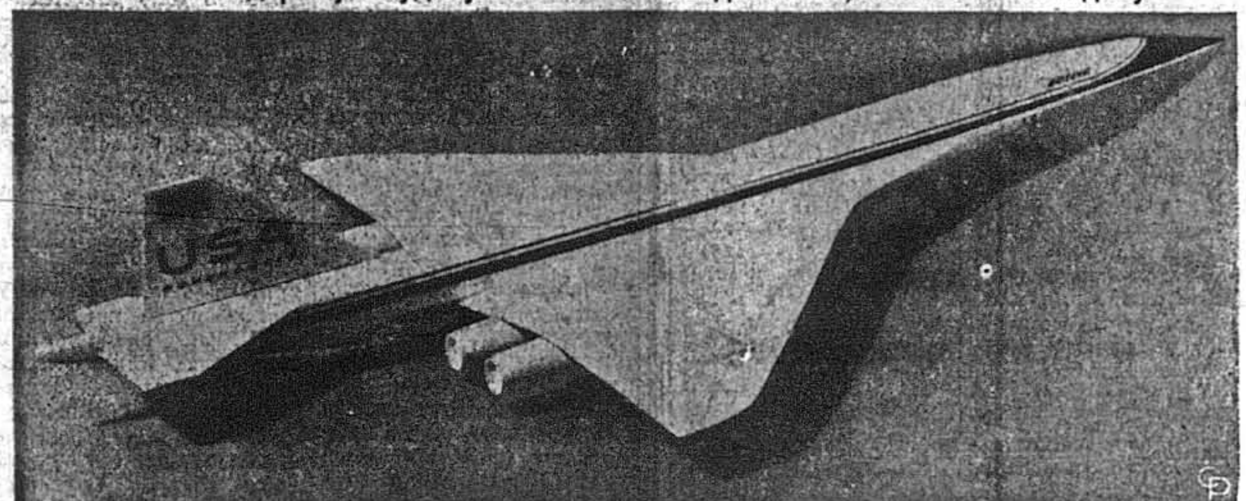
АМЕРИКА І ІНДІЯ ПІДПИСАЛИ договір, за яким від 1972 року мільйони селян в Індії зможуть користати із телевізійних передач із американського штучного сателіта. Той сателіт буде віддалений від Землі на 22,300 миль і передаватиме програми із спеціяльним призначенням для Індії. Індійське населення насправді не знає і не має телевізії. Існує тільки одна надавча стація, а число телевізорів в Індії не перевищує 8,000. Індія має понад 500 мільйонів населення.

У РАБАТІ В МАРОККО ВІДБУВАЄТЬСЯ конференція мусульманських країн „на вершинах". Прибувних є володарі з 25-ох мусульманських держав, але вивішено прапори також Сирії і Іраку, які відмовилися взяти участь. Конференцію відкрив марокканський король Гасcан II. Вислано привіти двом хворим мусульманським володарям: єгипетському президентові Нассерові та туніському президентові Габібові Бурґібі. Безпосередньою причиною тієї конференції стала пожежа мусульманської святині Аль Акса в Єрусалимі.

ЙОРДАНСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ різко критикував З'єднані Стейти за висилання 50-ох новітніх джетових бомбовиків типу „Фантом" Ізраїлеві. Міністер Абдель Монем Ріфаї заявив на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, що рішення Америки таки передати ті джетові бомбовики Ізраїлеві породило розчарування, схвилювання і обурення в усьому арабському світі. Ирго виступ вважають за доказ, що його міністерська нарада з президентом Ніксоном не дала позитивних результатів.

АМЕРИКАНЦІ ВТРАТИЛИ У В'ЄТНАМІ вже 1,318 гелікоптерів, почавши від 1 січня 1961 року. Три останні гелікоптери північні в'єтнамці збили в минулий понеділок під час битви на південь від Данангу.

Ніксон підтримує будову літаків зі швидкістю 1,800 миль на годину

ПАСАЖИРСЬКИЙ ЛІТАК ЗІ ШВИДКІСТЮ 1,800 МИЛЬ НА ГОДИНУ

Президент Ніксон просить Конгрес схвалити фонди на будову найшвидшого в світі пасажирського літака, що летітиме зі швидкістю 1,800 миль на годину. Покищо мають збудувати два моделі цього літака. Цей літак зможе летіти тільки понад океаном і понад незамешканими місцевостями, бо він робитиме такий гуркіт, що його важко людям зносити. Трохи менші і дещо повільніші літаки будують СССР, Велика Британія та Франція.

Вашингтон. — Президент Ніксон заявив на пресовій конференції, що ЗСА будуть продовжувати працю над будовою найшвидшого в світі пасажирського літака, який має мати швидкість 1,800 миль на годину. Будову цього літака зачали ще за президентур Кеннеді і Джансона, і на це є готові його пляни. На будову цього джета витрачено вже більше як 500 мільйонів. Тепер мають збудувати два моделі цього літака, який зможе везти 280 пасажирів і який має коштувати 1.2 більйона з публічних фондів. Пробні лети його мали б початися в 1972-му році. В політичних колах передбачають довгі дебати над цим проєктом, але прихильники будови цього літака вірять, що їм вдасться ухвалити потрібні фонди на будову літака, що на одну минуту зробить 30 миль. Президент Ніксон заявив, що коли ця країна хоче втримати свою першість в пасажирському летунстві, то мусять знайти фонди на будову літака, що матиме швидкість більшу від звука.

Сенат схвалив законопроєкт про допомогу на комірне

Вашингтон. — 24-го вересня Сенат схвалив проєкт, згідно з яким федеральну допомогу на заплачення мешканевої ренти зможуть діставати ті вбогі особи, які живуть в будинках, збудованих за федеральні кошти. Досі допомогу на заплачення комірного могли діставати тільки ті особи, які мешкали в приватних домах. Сенат схвалив також те, щоб Федеральний Уряд міг гарантувати ті позички, що їх затягають власники рухомих домів-трейлерів. В цьому законі збільшено висоту суми, яку можна видати на викінчення однієї мешканевої кімнати в тих будинках, що їх будується з допомогою федеральних фондів. Сподіваються, що Палата Репрезентантів буде менше ліберальна при схвалюванні цього закону, але його прихильники в Сенаті сподіваються, що їм вдасться зберегти всі найважливіші пункти вже прийнятого закону, який передбачає видатки на різні мешканеві програми 6.3 більйона впродовж найближчих двох фінансових років. Проєкт цього закону редаговано в Сенаті, бо Уряд президента Ніксона переслав був до Конгресу тільки те, щоб продовжено Мешканевий закон із 1968 року.

Секретар праці зарядив приймати негрів на працю при державних будовах

Вашингтон. — Секретар праці Джордж П. Шулц заявив, щоб приймали на працю при державних будовах, або при будівлях, що їх будується при допомозі федеральних фондів, і робітників т. зв. національних меншин, це значить негрів і порторіканців. Цей плян називається „Філядельфія", бо його вперше застосовують у Філядельфії, Па. Та він відноситься до цілої країни, і з нього скористають і в Чікаго, де також є непорозуміння між робітниками неграми і спілкою будівельних робітників, яка не хоче затрудняювати негрів і порторіканців при будовах. Президент Ніксон заявив, що рівні громадянські права треба здійснювати на економічному відтинку, бо саме теоретичне правне зрівняння негрів із білими не розв'язує цієї дразливої проблеми.

Південний В'єтнам погрожує виходом із Паризької конференції

Сайгон. — Президент Південного В'єтнаму Нгуєн Ван Тієу заявив у минулу п'ятницю на пресовій конференції, що „не може твердити, що Паризька конференція триватиме ще довго. Не можемо сидіти за конференційним столом рік-два і нічого не говорити". Президент Тієу натякнув дуже виразно, що Півд. В'єтнам не виступатиме з ніякою новою мировою пропозицією та не буде безконечно брати участь у Паризькій конференції, якщо комуністична сторона не припинить своїх ультимативних і максималістичних вимог, та не почне говорити ділово. Водночас Тієу заявив, що він не вважає, щоб в'єтнамські комуністи були за своєю психікою і світоглядом здатні до конструктивної державної співпраці швидше, як за 20-30 років, себто за одну генерацію. Він відкинув теж, як „нереальну" ідею пропонованого воєнного перемир'я із збереженням теперішніх військових позицій: у партизанській війні, мовляв, в якій немає устійнених фронтових ліній, збереження такого перемир'я практично неможливе. Згалом, за коментарями преси, названий південно-в'єтнамський президент загострив своє відношення до комуністів та можливості будь-якого компромісу з ними.

Де Голль критикує своїх наступників за відхили від його політики

Париж. — Французька й інша західня преса оприлюднила вийнятки з приватного листа, що його недавній президент Шарль де Голль переслав одному з своїх політичних приятелів. Не називаючи за іменем нікого з теперішніх керівних осіб у Франції, де Голль виразно висловлює своє невдоволення, що новий уряд Франції перестав вести його, де Голля, престижеву політику, наставлену на грання першої ролі у світі, та обмежився головно до внутрішніх економічно - соціяльних справ. Шарль де Голль зрікся був президентури негайно після того, як він програв референдум 27 квітня ц. р., в якому він хотів скасувати Сенат, як другу активну палату французького парляменту. Де Голль ввесь час мовчав і не втручався до виборів, в яких на нового президента обрано його колишнього прем'єра Жоржа Помпіду. Сам Жорж Помпіду і новий прем'єр Жак Шабан-Дельма, хоч його колишні найближчі співробітники, всупереч звичці де Голля не заторкували у своїх публічних виступах ніяких важливих міжнародних проблем, а обмежилися виключно до внутрішніх справ Франції при чому названий прем'єр виразно заявив, що Франція не може грати належну їй міжнародну ролю, якщо не здобуде позицій „дійсної промислової потуги". Де Голль висловив у згаданому своєму приватному листі думку, що Франція знаходиться тепер у „відвороті з своїх світ", але неначе випраздувати це явище зворотом, що „не можна змагати безпервно до висот без тимчасових відворотів". Він висловив певність, що „в сприятливих умовинах" Франція знову повернеться до змагання — осягнути передову позицію у світі.

Створено Світове Т-во за Патріярхальний Устрій УКЦеркви

Нюарк. — Комісія для Оформлення Світового Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви (д-р Роман Криштальський, голова; Дарія Кузик, ред. Василь Пасічняк і д-р Володимир Пушкар) закінчила успішно свою працю, у висліді якої, у різних країнах нашого поселення постали Крайові Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви. Опісля кореспонденційним шляхом обрано Управу Світового Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви. Ця справа особливо важлива тепер, коли рішається доля нашої Церкви. Прямування до створення Патріярхату з Блаженнішим Верховним Архиєпископом Кардиналом Йосифом Сліпим, як першим Патріярхом Української Католицької Церкви — це священна ціль, до якої прямує Управа Світового Товариства, всі Крайові Товариства, їх Філії і поодинокі члени та миряни. До Управи Світового Товариства обрані: голова — д-р Володимир Пушкар (ЗСА); заступники голови — д-р інж. Петро Зелений (Бельгія), п-і С. Завалинська (Австралія), д-р інж. Теодор Барабаш (Еспанія), д-р Ярослав Малиняк (Німеччина), Петро Бошко (Венезуеля), інж. Осип Мельникович (Франція); організаційні референти — д-р Роман Кришталь-ський (ЗСА), ред. Михайло Добрянський (Німеччина), Микола Когут (Бельгія); генеральний секретар — Дарія Кузик (ЗСА); Контрольна Комісія — д-р Зиновій Гіль (ЗСА), Юрій Шухевич (Бельгія), д-р Михайло Керницький (Німеччина), д-р інж. Нестор Романик (Еспанія), В. Матіаш (Австралія), Юліян Жизневський (Венезуеля).

На посвячення Собору св. Софії в днях 27 і 28 вересня виїде до Риму делегація Світового Т-ва в складі: Всеволок Закревський (Венезуеля), інж. С. Мицак (Австралія), інж. Осип Мельникович (Франція), д-р інж. Теодор Барабаш (Еспанія), ред. Михайло Добрянський (Німеччина), д-р інж. Петро Зелений і д-р Володимир Попович (Бельгія), д-р Володимир Пушкар і д-р Зиновій Гіль (ЗСА). В Римі відбудуться ще особні наради, після яких, в залежності від ситуації буде переданий Папі Павлові VI меморіял в справі Патріярхату Української Католицької Церкви.

Вийшов 11-ий том „Аналів УВАН" присвячений пам'яті першого президента УАН в Києві Володимира Вернадського

Ню Йорк. — Виданий тут за роки 1964 - 1968 великою 304-сторінковою книгою одинадцятий том англомовних „Аналів Української Вільної Академії Наук (УВАН) у З-СА" охоплює статті з різних наукових ділянок і присвячений пам'яті видатного українського ученого - природознавця, мінералога і геохеміка Володимира Вернадського, першого президента заснованої 1918 року в Києві Української Академії Наук. Відкривається цей XI-ий том „Аналів УВАН", зредагований проф. Омеляном Пріцаком з Гарвардського Університету, портретом академіка В. Вернадського і його спогадами про „Перший рік Української Академії Наук (1918-19)", що їх перевідав для опублікування син акад. В. Вернадського, професор Юрій Вернадський. На дальший зміст цього тому „Аналів УВАН" склалися статті і праці президента УВАН у ЗСА проф. Олександра Архимовича, проф. Сергія Крашенінникова, д-ра Олени Савицької, проф. Ярослава Рудницького, Люби М. Дикої, Романа С. Струца, Едвард Л. Кінана, мол., Осипа Данка, проф. Івана С. Коропецького та проф. Ярослава Білінського. У відділі книжкових оглядів вміщені рецензії проф. Олександра Домбровського та проф. Ганни С. Решетара, мол. Завершується цей том „Аналів УВАН" некрологами про померлих українських учених — І. Базилевича, Л. Чикаленка, С. Демидчука, І. Григоренка, Є. Крижанівського, В. Савицького, Д. Соловея, В. Тимошенка і П. Зайцева, як також хронікою наукових доповідей і конференцій УВАН у ЗСА за час від 1 липня 1963 до 31 грудня 1967.

Українець головою Стейтової Ради Вищої Спеціяльної Освіти

Ню Бронсвик, Н.Дж. (В.С.) — Д-р Іван Головінський, професор психології і координатор програм спеціяльної освіти в Ратгерс Університеті був обраний на голову стейтової Ради Вищої Спеціяльної Освіти стейту Ню Джерзі (New Jersey Higher Education Council on Special Education). Членами цієї Ради є предсідники департаментів спеціяльної освіти таких університетів і коледжів в Ню Джерзі: Rutgers University, Seton Hall University, Trenton State College, Glassboro State College, Newark State College, Jersey City State College, Patterson State College і Montclair State College. До Ради входить з уряду команду спеціяльної освіти стейту Ню Джерзі.

До своїх успіхів проф. д-р Головінський може зарахувати також запрошення від Американської Асоціяції Умового Недорозвинення (American Association on Mental Deficiency), щоб він був предсідником наукового панелю на їхньому з'їзді у Вашингтоні в травні 1970 р. В своїй функції як координатор д-р Головінський є відповідальним за магістерські і докторські програми в ділянці спеціяльної освіти. Йому вдалося одержати значну кількість федеральних стипендій для студентів на шкільні роки 1969-70 і 1970-71. Студенти, які хотіли б продовжувати свої студії в ділянці спеціяльної освіти, можуть одержати інформації в справі студій в тій ділянці і в справі стипендій, пишучи на адресу: Dr. Ivan Holowinsky, Graduate School of Education, Rutgers University, New Brunswick, N.J. Проф. д-р Головінський є активний в Пласті і українській громаді взагалі.

ЧЕРГОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ТОВАРИСТВА ІМ. М. ГРУШЕВСЬКОГО

Студійне Т-во ім. М. Грушевського влаштовує Академічну Конференцію під загальною назвою „Сучасна Україна" з лекціями на політичні, соціяльні, мовні та релігійні теми. Доповідачами будуть знавці в окремих ділянках української сучасности. Конференція відбудеться в Українському Інституті в Ню Йорку (2 Схід 79 вул.) в суботу 11-го жовтня 1969 року.

ОСІННЯ КАМПАНІЯ ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ УСПІШНО ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

В КІНЦІ ТИЖНЯ ВІДБУЛИСЯ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ В ДЖЕРЗІ СИТІ, ПІТСФІЛДІ, ВУНСАКЕТ, ПЕРТ АМБОЙ, ТОРОНТІ і ТОРОЛДІ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — З Головної канцелярії УНСоюзу інформують, що осіння, ювілейна кампанія УНСоюзу за значне збільшення членів, яка розпочалася 12 вересня ц. р. приносить визначні успіхи. Представники Головної канцелярії, які відвідали союзові Округи на терені ЗСА і делегати Канадійської канцелярії, які ведуть кампанію на терені Канади, в останньому кінці тижня взяли участь у многолюдних зборах шости Округ, з яких привезли кількадесять аплікацій нових членів, що їх зорганізували відділові секретарі та організатори до часу зборів і вручили їм на зборах. Збори проходили в піднесеному настрої. Успішне закінчення великого союзового ювілею стає стимулом до скріплення організаційної праці Відділів й Округ і можна сподіватися, що цей видимий запал до праці не буде припонвідковим солом'яним вогнем, але триватиме до кінця року та принесе успіх, гідний союзового 75-річного ювілею.

Джерзі Сіті, Н. Дж.

Організаційні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н. Дж., відбулися минулої п'ятниці, 19-го вересня, в приміщенні УНДому. Відкрив їх голова Окружної Управи Антін Шаран, після чого секретар Окружної Управи Мирон Сірий відчитав протокол з попередніх Зборів. З короткими рефератами на організаційні темп виступили перед зібраними представниками Відділів міст Джерзі Сіті та Байону заступник головного предсідника і керівник Рекордового Відділу Володимир Сохан та головний радний і обласний організатор Степан Гавриш. Привітний на Зборах з нагоди контролі діловодства Головної Канцелярії УНСоюзу головний контролер мгр Іван Геврик склав привіт членам Окружного Комітету, підкреслюючи, що Джерзі Сіті є осідком централі і тим самим місцеві Відділи повинні постійно дбати про прикладний ріст членства. Він побажав Надгудсонським Відділам дальших успіхів в організаційній праці. Голова Окружної Управи Антін Шаран подав у своєму слові перегляд досягнень поодиноких Відділів Округи, підкреслюючи успіхи таких відділів, як 287-ий (секретар мгр О. Стецура), 170-ий (секретар Дмитро Дидик), 270-ий (секр. Михайло Баран), 25-ий (секр. Квітка Стецюк), 171-ий (секр. Стелла Расн), та 70-ий (секр. Михайло Жук). Наприкінці нарад відбулася жвава дискусія, в якій взяли участь майже всі приявні представники Відділів. Темами дискусії, як і пізніших запитів, були такі справи: ювілейний бенкет 75-річчя УНСоюзу в Джерзі Сіті, побудова нового приміщення Головної Канцелярії в Джерзі Сіті, пожвавлення членської кампанії, забезпечування членства у військово-зобов'язаному віці, та можливості злуки

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зміна рекрутації

Рекрутаційна система в З'єднаних Стейтах, що існує від 1948 року і продовжена законом з 30 червня 1967-го до 1 липня 1971 року, давно породжувала сумніви. Так звана „Селективна система служби" „реєструє, клясифікує, вибирає і постачає" рекрутів. Власне клясифікація і вибір юнаків з 19 до 25 років життя, не рахуючи 17-річних добровільців, були предметом найчастіших скарг. Закидувано, що аж 18 різних родів клясифікації, від кляси „1 А" до кляси„ IV Ф" і „V А" уможливлювали численні випадки несправедливости. Відсування військової служби студіюючим високошкільникам породжувало заміти, що покривдженими є незаможні верстви народу, які не можуть дозволити собі посилати синів до високих шкіл. Муринські лідери скаржилися на непропорційно високий відсоток муринів у війську.

В'єтнамська війна значно змобілізувала конечність ревізії рекрутаційної системи. Відомо, що найбільші противоєнні заворушення відбувалися по університетах і коледжах, не беручи вже на увагу юнаків з-посеред „гіппісів", отже анархічний і нігілістичний елемент. Коли президент Ніксон рішив ступнево зменшувати число американських військ у В'єтнамі, автоматично виринув запит: чи потрібний набір нових рекрутів у давнішій висоті? До речі, рік тому під зброєю було 4.213.678 військовиків в усіх родах збройних сил. В минулому році рекрутація дала 296.000 осіб. Цього року, остаточна цифра виноситиме 290.400, — на 50.000 менше від передбаченої.

Реформа рекрутаційної системи є щойно предметом нарад у Пентагоні. Покищо Уряд проголосив, що передбачена на жовтень ц. р. квота 29.000 рекрутів охопить усі три місяці до кінця цього року. Це, безумовно, рішення, прийняте також з політичних міркувань: щоб дати ще один доказ, що Уряд має щиромиролюбні заміри і йде назустріч справедливим вимогам молоді. На майбутнє береться на увагу головно дві реформи: покликувати до війська не найстарших, а наймолодших, і покликувати їх за жеребом, щоб не було місця для протекціонізму. Проєкт переставлення американських сил у мирному часі на добровільну базу нереальний. Бо хоч В'єтнамська війна непопулярна і „непроголошена", але вона таки — війна.

Комуністичні „побратими"

Цілий день 10-го вересня цього року на повну силу працювали московські та периферійні газетні друкарні СССР, публікуючи фотознімки з останнього бою між червоними китайцями і совєтчиками біля кордону Китаю з Казахською ССР. Фотознімки, на яких видко залишені китайцями ґранати, автомати, фотоапаратура, цитатники Мао Тсе-тунґа тощо, супроводились голосними коментарями проти китайських комуністів, з такими висловами, як „провокатори", агресори", „авантюристи" . . .

Коли закінчувалась підготова до друку „Правди", „Известий" і ін., надійшло повідомлення про від'їзд совєтської „партійно - урядової делеґації" на чолі з Косиґіним з похорону Го Чі Міня у Північному В'єтнамі. Делеґація „відлетіла" з Ганою в Москву". Все відбувалось за пляном: делеґація поверталась, газети черговий раз вилаяли „імперіялістично-шовіністичний Китай", як вони це робили щоденно.

Наступного дня сталось чергове совєтське сальто-мортале, обернення курсу на 180 ступнів: у всіх щоденних виданнях в СССР зникли протикитайські писання, зате з'явилась коротка вістка, що Косиґін полетів до червоного Китаю і розмовляв із Чу Ен-лаєм. Совєтські журналісти, смикані, немов маріонетки, невидимою рукою з Кремлю, всі як один замовкли: на китайську тему понад тиждень не було в московській пресі жадної згадки. Вже й Косиґін сидів у Москві, вже й червоний Китай після дводенної мовчанки відновив свої пропаґандивні радіо - та пресові атаки на „сучасних московських царів" у ЦК КПСС, але совєтські газети все ще промовчували китайську тему. ЦК КПСС зайняв вичікувальну позицію. З наказу Кремлю замовкли газетні „музи". Аж ось з його ж наказу совєтські паперові гармати знову заговорили. Завжди існує можливість, що можуть заговорити і справжні гармати.

НІМЕЧЧИНА ПЕРЕД ВИБОРАМИ

Аахен. — 28 вересня громадяни Західньої Німеччини вибиратимуть послів до парляменту. Федеративна республіка Німеччини має коаліційний уряд: християнські демократи і соціял - демократи створили цей уряд 1966 р., щоб спільними силами загоїти господарську кризу, що викликала в цій країні безробіття.

Плян економічного оздоровлення, вироблений міністром господарства Карлом Шіллером, соціял - демократом, має великий успіх: тепер Західня Німеччина побиває всі рекорди у вивозі своїх товарів в різні країни світу. Німецька марка стала „найтвердішою валютою". Навіть далекий Китай веде розрахунки в торгівлі з Західньою Німеччиною не в долярах, а в марках.

„Згода в сімействі", що запанувала між партіями соціял - демократів і християнських демократів від 1966 року, заломилась перед виборами до парляменту. Провідники обох партій, приналежних до коаліційного уряду, приписують успіхи уряду своїм міністрам, а невдачі — міністрам іншої партії.

Особливо гаряча полеміка між аґітаторами обох партій - суперниць провадиться в зв'язку з фінансовою політикою. „Тверда" західньонімецька валюта вимінюється на світових ринках за нижчим курсом. Тому німецькі товари масово продаються в різних країнах, і німецькі підприємці мають більйонові прибутки. Це приводить до зросту цін на споживчі товари в Західній Німеччині і викликає невдоволення в суспільстві.

Шіллер пропонував підвищити курс марки, але міністер фінансів Штравс і голова уряду Кізінґер проти цього: вони хочуть дати підприємцям заробити на експорті товарів.

І ось сталася несподіванка: робітники різних підприємств, в першу чергу металюрґійних, масово кинули роботу, вимагаючи підвищення платень, мовляв, коли капіталісти добре заробляють, то мусять ділитися своїми прибутками з продуцентами - робітниками.

Очевидно, це невдоволення жевріло в масах робітництва вже не один місяць, але його не помітили ні підприємці ані провідники професійних спілок. На оправдання юнійних лідерів може бути факт, що юнії підписали договори з підприємцями під час господарської кризи, що будуть вимагати підвищення платень після певного часу. Зокрема профспілки металістів мали почати переговори з підприємцями після виборів до парляменту.

Однак, страйки перекотилися через голови підприємців і юнійних провідників. Ця акція мала негайний успіх. В деяких підприємствах підвищено платні на 14 відсотків.

Аґітатори партій - суперниць на виборах по-різному використовують для себе цей „дикий страйк". Християнські демократи вбачають у цьому спонтанному русі робітництва „руку Москви". Проте, відомо, що страйкарі проганяли від себе комуністичних пропаґандистів, кажучи: „Ідіть до Ульбрихта страйкувати, там за це стріляють".

Соціял - демократи заявляють, що відмова Кізінґера підвищити вартість марки спричинила дорожнечу в Західній Німеччині, значить, стала причиною робітничих страйків.

Поряд з цими великими партіями у виборах до парляменту беруть участь менші партії: Партія Вільних Демократів (ліберали) і Національ - Демократична Партія Німеччини (НПД). Ліберали сподіваються, що соціял - демократи матимуть успіх у виборах, але не здобудуть більшости в парляменті: тому вони схочуть творити коаліційних уряд з лібералами.

Національ - Демократична партія має в своїх рядах багато колишніх нерозкаяних нацистів, які грають на німецькому н а ц іоналізмі, мріють про відновлення „Німецької імперії", ведуть пропаґанду проти чужинецьких робітників, які працюють у Західній Німеччині в числі до півтора мільйона. Члени цієї партії нарікають на „упадок моралі" в Німеччині. Успіх Національ - Демократичної партії на виборах був би тяжким ударом для міжнародної політики Західньої Німеччини, бо викликав би недовір'я до Федеративної Республіки.

Не зважаючи на гостру передвиборчу боротьбу між християнськими демократами і соціял - демократами, може статися, що ці партії в новому парляменті створять новий коаліційний уряд. Все залежить від виборців. Знавці настроїв народних мас не пророкують ні одній партії повної перемоги у виборах. Тільки та партія могла б створити уряд самостійно, яка мала б більше як половину послів, вибраних до парляменту.

Viator

„МАЙСТРИ МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ І РОСІЇ"

У Москві 16 вересня відбувся в Колонній залі „урочистий вечір Івана Котляревського". „Правда" з 17 вересня сповістила, що на вшануванні 200-річчя народження Івана Котляревського „в президії були відомі російські письменники і делеґація УССР", а в концерті взяли участь „майстри мистецтва України і Росії". В головній доповіді секретар Спілки Письменників УССР Олесь Гончар висловив думку, що „Наталка Полтавка" є важливішим твором І. Котляревського, ніж його „Енеїда", підкреслював, що І. Котляревського було „вибрано почесним членом Вільного товариства любителів російської словесности" тощо. Від росіян виступав письменник В. Закруткін.

КОНКРЕТНІ ПРОБЛЕМИ

(До X Конґресу УККА)

Залишилось кілька тижнів до X Конґресу Американських Українців. Доки триває формальна підготова до Конґресу, доки до Канцелярії УККА йдуть зголошення делеґатів, яких сподіваються понад півтисячі, а з Канцелярії в Ню Йорку розсилаються пояснювальні матеріяли, інформації тощо, — є ще час сконцентруватись і на головних проблемах, які на форумі цього парляменту Американської України треба буде вирішити. На рішення багатьох справ буде тільки три дні часу, хоч, щоправда, праця по спеціялізованих і вже визначених комісіях впродовж тих трьох днів, як знаємо з попередньої практики, буває дуже видайною.

З точки зору звичайного платника Народного Фонду УККА ми мали б усі признати, що, крім вибору чи перевибору проводу УККА, однією з головних точок повістки дня X Конґресу має бути обговорення й вирішення справи підвищення щорічної вкладки.

Нікому не приємно самому собі виносити такий „вирок", але за виключенням платників н а ц іонального датку - пенсіонерів (яких є багато і які виявляють подивугідну жертвенність), всі працюючі свідомі українці напевно погодяться з тим, що УККА не може далі нормально працювати на 10-доляровій вкладці. Цю „традиційну" висоту річної вкладки на потреби УККА вже давно переглянуло саме життя, підвищення цін дослівно на все, лише наше громадянство ще й донині якось не звернуло на цей факт особливої уваги. Минулого року лише 700 вплат на УНФонд УККА були в висоті по 25 долярів. З 10-доляровою річною вкладкою важко було б вимагати від нашої репрезентаційної установи не лише покращання праці, а навіть утримання її на сучасному рівні. Ось це і є одна з конкретних проблем, рішення якої мають винести делеґати ще перед тим, як зустрінуться в готелі „Комодор" у жовтні.

Рівнорядної ваги є й інша конкретна проблема: українське шкільництво, збереження молоді при українстві, справи нашої національної культури. Шкільна Рада УККА співпрацює з усіма установами, які займаються шкільництвом, видає підручники для Рідних Шкіл, пропаґує нові, усталює навчальні програми, опрацьовані кращими фахівцями - педагогами. Якщо в цій ділянці є дуже значні успіхи, то все ж дальша праця Шкільної Ради — справа випуску нових підручників, мап, прозірок тощо — впирається в єдину нестачу — у фонди. Можливо, що треба б в УККА створити окремий Фонд Українського Шкільництва?

Не менш актуальна проблема молоді, зокрема українських студентів у ЗСА. Вони мають свої або циклостилеві видання або ж сторінки при деяких газетах. Але чи не варто було б подумати над виданням молодечого українського журналу в ЗСА — органу середньошкільників і студентства? Такий журнал, видаваний з фінансовою допомогою УККА, але силами самої молоді, відкрив би багато талантів, зактивізував би нашу молодь, дав би їй „ґрунт під ногами", привчав би до громадської праці й співпраці.

Ще одна конкретна проблема: придбання репрезентаційного дому для Канцелярії УККА в Ню Йорку. Такий дім необхідний з усіх міркувань. Відкладувані дотепер коштом найбільших обмежень „сотики" дали за яких 10 років біля 50 тисяч дол., але на дальші роки ця практика ні до чого не приведе, бо заощаджені 50 тисяч за кілька років можуть утратити значну частину вартости. Хтось висував у пресі добру ідею: придбати Дім УККА, в якому могли б розміститись і централі головних складових організацій Конґресового Комітету. Вже саме тісне сусідство сприяло б тому, що різні дрібні непорозуміння автоматично погасали б, а недотягнення в праці - співпраці легко було б направляти не шляхом далеких поїздок, довгих листувань чи телефонічних розмов, а шляхом живого контакту між відповідальними працівниками.

Жива, ділова співпраця між людьми в усій великій системі — ця проблема також мала б бути порушена на X Конґресі. Можливо, що для кращої інформації десятків тисяч наших активних громадян треба було б видавати журнал - бюлетень „Конґресові Вісті" не раз на три місяці, а щомісяця чи хоча б раз на два місяці.

Виїжджаючи до Ню Йорку на X Конґрес, делеґати від складових організацій УККА та від платників Народного Фонду мали б привезти різні проєкти відносно того, як нам найкраще співпрацювати з офіційними чинниками в справі перепису населення в 1970 році? Екзекутива УККА подбала про те, щоб у запитниках при переписі були відповідні параграфи, де треба визначити українську мову, як рідну мову і т. д. Але відповісти на складні запитники не так просто; маємо виявити багато уваги цій справі, провести роз'яснювальну кампанію в найширших колах української спільноти. Як це найкраще здійснити, має вирішити Конґрес.

Є ще багато інших конкретних проблем, що їх треба вже тепер обміркувати на місцях. Ясно одно: претягом трьох днів тривання X Конґресу делеґати мають не надумуватись, які існують проблеми, а вирішувати обдумані наперед проблеми. Тоді цей 10-й, отже ювілейний Конґрес Американських Українців пройде із справжнім успіхом для спільного добра Америки, яку бажаємо ще більше зміцнювати, і нескореної України, якій бажаємо ще більше допомогти в її боротьбі. (лл.)

Д-р Іларіон Калиневич

ДІТИ ХОТІЛИ Б ЗНАТИ

Працюючи в школі українознавства, з а п ізнався я зблизька із зацікавленнями наших дітей і їх відношенням до програми навчання в цій школі.

Я завважив, що діти інтересуються більше подіями та фактами, зв'язаними з американським життям, і тому історія й побут американських українців цікавлять їх часом більше, ніж далеке і чуже їм життя в Україні.

Таке наставлення цілком зрозуміле: діти народилися в Америці, тут виховуються і тут починають помалу втягатися в церковне та громадське життя. Їх цікавить, як розвинулося українське життя в Америці і що воно собою являє.

Беручи такі реальні факти під увагу, було б доцільно включити в навчальну програму шкіл українознавства новий предмет — історію і соціологію українського життя в ЗСА, Канаді і Південній Америці.

На лекціях з цього предмету, найкраще пов'язуючи до американської історії, діти довідалися б, як, де і в яких обставинах почало організуватися українське піонерське життя на цьому континенті, що внесли українці до американської культури, як виглядає сучасне суспільне й політичне життя українців у Новому Світі.

Щоб бути більше конкретним, наведу деякі приклади:

Діти з цього нового предмету довідалися б, що так, як для американців Джанставн у Вірджінії, для американських українців Шенандоа і Шамокін в Пенсильвенії, а Давфін в Канаді є колискою з о р г анізованого життя.

Вони повинні знати, що вже в 1619-му році капітан Джан Сміт, який побував на Україні і мав зв'язки з козаками, привіз до Америки перших українців.

Далі діти довідалися б, хто був о. Агапій Гончаренко, хто о. Григорій Грушка, хто о. Іван Воляньський, а хто о. Нестор Дмитрів.

З уст учителя вони почули б про митрополита УПЦ в ЗСА Теодоровича, першого греко - католицького єпископа в Америці Сотера Ортинського, славного скульптора Олександра Архипенка, славного популяризатора українського народного танцю Василя Авраменка, композитора Михайла Гайворонського і кіноартиста Джека Паленса - Палагнюка.

Діти довідалися б, в котрому з американських університетів є катедра українознавства, при якій вони можуть згодом поглибити свої знання в цій ділянці. Довідалися б, яку українську коляду американці включили у свій різдвяний репертуар. Дізналися б, коли українці здобули чемпіонат з копаного м'яча ЗСА.

Уважаю, що такі лекції значно причиняться до пожвавлення навчальної програми і принесуть нашим дітям значну корисгь.

ВІСТІ З УККА

Від УККА вислано понад 20 000 листів - звернень

Ню Йорк. — Канцелярія УККА з допомогою Братських Союзів та кількох центральних Організацій розіслала до українського громадянства у всіх стейтах понад 20 000 листів - звернень Екзекутиви Конґресового Комітету. У листах українською і англійською мовами звертається увагу на новіші завдання УККА, яких дедалі, то більшає; на поширення періодичних видань УККА, на вже близьке 30-річчя безперервної діяльноти цієї найвищої української політичної репрезентації в ЗСА. До листів додані заадресовані ковертки на Народний Фонд, який уможливлює діяльність УККА, в тому видавничу: лише Конґресових Рекордів з порушенням української проблематики УККА видав 65 відбитків накладом у 600 000 примірників розісланих по всьому світі. Канцелярія УККА повідомля, що такі листи - звернення не є пригадкою для тих, хто вже виконав свій громадський обов'язок, вплативши Національний Даток за цей рік. Тому, що листи-звернення двох звернень на ту сно з Канцелярії УККА і експедиції братських часописів: „Свободи", „Америки", „Народної Волі", „Українського Народного Слова" — можливі випадки доручення двох вернень на ту ж саму адресу. Тому Канцелярія УККА задалегідь просить трактувати таких збігів, як навмисних подвійних висилок - пригадок, бо причина лише в технічних труднощах. Лист-звернення Екзекутиви УККА закінчується словами: „До Вас, що безкорисно і віддано посвячуєте свій час і свої сили для справи допомоги Українському Народові в його боротьбі за визволення та самостійне існування, — звертаємось з великим проханням: вплатіть свій Національний Даток негайно, коли Ви цього ще не зробили". Підготовчі праці перед X Конґресом Американських Українців та відповідні видання вимагають витрати значних фондів.

Громадські Наради відбудуться у Бруклині, Рочестері і Бріджпорті

Ню Йорк. — З Канцелярії УККА інформують, що Громадські Наради у справах вибору делеґатів та кращої підготови до X Конґресу Американських Українців відбудуться цієї неділі дня 28 вересня: у Бруклині, Н. Й. о 1-ій годині дня в шкільній залі при парохії св. Духа на 5-ій вулиці; в Рочестері, Н. Й., з представником Екзекутиви УККА та в Бріджпорті, Конн. — о 3-ій годині по полудні, в залі Українського Дому.

Михайло Прокопів

З ГОРОДИСЛАВИЧ — У СВІТ ШИРОКИЙ

(4)

Закладено село Городиславичі, мабуть, ще за звенигородських князів Ростиславичів, що володіли тут в 1087-1198 роках. Ділиться воно на три частини: Великий Бік, Калічу Гору і Малий Бік. Великий Бік тягнеться на заході від польової дороги між панським і селянськими полями і господарством Матвія і Дмитра Катів, так званими Мельниками і далі біля Гринька Прокопова. На схід по Великому Боці проходять із заходу на схід гористі пасма. Внизу селянські оболоння. Під горою розложилися селянські хатки і широкий верх Загуменків — городів коло хаток. Село має три кілометри довжини і один кілометр ширини, мабуть, найбільше в Бібрецькому повіті. Навколо села йде дорога і, опріч польових доріжок, є з нього чотири виїзди: один — на Миколаїв, Підсоснів, Під'ярків; другий — на Чернів, Романів, Підгородищі, Вовлове, Бібрку, третій — на Звенигород, Гаї, Дмитровичі, Львів, а четвертий — на Гаї, Чижиків, Острів, Винники і Львів. Поля, колишні панські й селянські, межують із полями сіл Миколаєва, Підсоснова, Під'яркова, Романова, Звенигорода і Гаїв. Їх назви: Загуменка, Польна дорога, Зарови, Віпарів, Дарівщина, Кут, Круглі, Возерці, Довгі, Глибока, Кишичі, Чернів, Підсадка.

Селянське господарство складалось колись із хати, подвір'я, садка, криниці, комори, свинарника і курника, конячої і коров'ячої стаєнь, шопи, де стояли січкарня, ступа та всяке господарське знаряддя, підшопи, куди затягали перед дощем віз і всяку упряж та де стояли плуг, плужок, колісниці, борони, рала, боронка тощо. Далі — стодола; по одній стороні в ній складали сіно, по другій збіжжя, по середині був тік, на якому молотили.

В одній частині села були господарства селян, у другій розташувався фільварок графів Альфреда й Андрія Потоцьких, займаючи найкращі ґрунти та сіножаті. Усе це вони попропивали і попрогравали, а самі пропали з української землі. За ними прийшли в село, ще за моєї пам'яті, орендарі — Шляйфер та інші.

Гарні були в Городиславичах сіножаті. Називалися вони Мельникові долини. Під Заровами, За Мельником, На Куті, Опарів фільварок — Принала і Кут, Під Черневом. Пасовища були по обох боках села із назвами: Під Селом, На Малому Боці, Під Миколаєвом, На Великому Боці. Лісів і гір у Городиславичах немає. Через село пливуть річки — одна випливає з під'ярківських гір біля гори Кліщової і плине через Глибоку долину, а Малим Боком попід Калічу гору випливає друга річка із селянського поля, так званого Возерці; вона пливе через Глибоку і доходить до села Великим Боком попід Калічу гору. Під цією горою річки злучаються і пливуть далі серединою села, творячи великий став загачений греблею. Став пізніше занедбано і на його місці засадили овочевий сад, та діти понищили його до коріння. Тепер заклали став на тому місці, де колись паслася панська худоба. За Альфреда Потоцького, за панщини, посередині ставу виложено з каміння греблю і поставлено млин.

Майданів у селі для розваг молоді і старших не було. Забави, гуртові вправи, фестини відбувалися посередині села на так званому оболоні, коло читальні „Просвіти".

Посеред села, ще за моєї пам'яті, була стара сільська канцелярія, де містилася читальня „Просвіти", крамниця і різні культурно-освітні установи. Збудована була вона 1894 року, а в 1914 році спалили її москалі. Пізніше, під Польщею, побудовано Український Народний Дім, в якому знайшли приміщення всі українські національні товариства й організації.

Була в селі стара школа, глиняна ліп'янка, збудована 1886 року. В минулому столітті школа була парохіяльною, в якій ще моя мама вчилася: „аз, буки, віди, глагол . . ." Нову, муровану з цегли школу, вкриту бляхою, побудовано 1912 року. За совєтської влади в нашому селі директором школи був якийсь Яків Гривняк із Східньої України з жінкою комсомолкою; були ще дві вчительки, і всі вони мешкали в парохіяльному будинку, де також мешкав священик.

Між церквою, школою і Великим Ставом — у трикутнику на громадській площі стояв великий хрест, оточений чотирма смереками та обведений біленькими штахетами.

Городиславська громадська земля була обведена межею на два метри заввишки. На тій довгій межі, що йшла полями, стояло шість хрестів: на Довгій, Возерцях, на Кишичах, Черневі і за Мельникой. Шостий хрест називали Жилинів — він стояв у полі, на Довгих, при дорозі на Миколаїв.

Коли їхати на південний схід через Винники, Острів, Чижиків і гаївський понурий цвинтар, в'їжджається до села Городиславич через горбкуваті поля, які межують із Гаївським і Звенигородським полем. При в'їзді до села з лівого боку розташувалися панське гумно, великий сад, обведений високим плотом, панські покої, стайні, господарські будинки і хати фільваркових людей з городами, в яких жили форналі та двірські робітники. За свою працю одержували ці робітники річно по 15 кірців збіжжя, картоплі, гречки і всякої городовини, по три стоси дерева, а до того їхня худоба випасалася на панських долинах. Мали всі вони також свої власні городи, переважно по ¾ морґа. Ці „панські наймити" заробляли не раз краще, як совєтські колгоспні раби.

(Далі буде.)

Перший Крайовий З'їзд Мирян у ЗСА

В суботу, 13 вересня 1969 відбувся у Філядельфії в залі Пластового Дому Перший Крайовий З'їзд Мирян Української Католицької Церкви в ЗСА, як про це були оповістки в пресі і як цей З'їзд назвав під час відкриття голова Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦ, п. Василь Качмар. Присутніх було понад сотку осіб з усіх трьох єпархій Америки. Збори зачалися о год. 11-ій і вибрали президію в складі 9 осіб, п'ятьох священиків: о.о. Володимир Білинський, Пассейк; Роман Ганс, Пенсилвенія; Михайло Горошко, Фінікс, Арізона; Дмитро Кержинський, Вашинґтон; Михайло Старух, Філядельфія та п.п. Богдан Гнатюк, Філядельфія; Юрій Городиловський, Чикаго; п-і Стефанія Пушкар, Філядельфія і проф. Михайло Тершаковець. Ділову президію очолював п. Михайло Хроновят з Клівленду, заступником обрано п. Володимира Пушкара з Філядельфії, секретарями були п.п. Богдан Ясінський з Вашинґтону і Стефан Процик з Філядельфії. Збори вислухали чотирьох підготованих доповідей в такому порядку: о. Михайло Горошко — „Роля мирян у Церкві"; д-р Роман Осінчук — „Наступ Москви на нашу Церкву"; д-р Василь Маркусь — „Передсоборові міркування" та д-р Мирослав Лабунька — „Правні основи Помісної Церкви". Спокійний і діловий перебіг нарад свідчив про повагу справи. На численні запити давали відповіді, головно проф. М. Лабунька й В. Качмар. Стверджено, що З'їзд не є установчими зборами союзу мирян. Це щойно прийде після належної підготовки вже після зустрічі в Римі. Завданням З'їзду поінформувати суспільство про стан заходів довкола справ УКЦ, спільно обговорити репрезентацію Божого Люду з ЗСА під час зустрічі в Римі та становище, яке може прийдеться обороняти. Передискутовано й схвалено резолюції й побажання, які не на багато різняться від „Резолюцій передсинодальної наради української католицької парафії св. Володимира й Ольги в Чикаго" з 7-го вересня 1969 р. Після обідньої перерви обговорювано доповіді та схвалено, що остаточний склад репрезентації мирян ЗСА устійнять Президії Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦ в Філядельфії та Комітет Громадської Акції за Патріярхат УКЦеркви в Чикаго. На закінчення учасники перейшли до Церкви, щоб взяти спільну участь у святочному молебні. (а.м.м.)

ПОКАЗУЄ ЛЬВІВСЬКИЙ ТЮГ

Львівський Театр Юного Глядача, пересєлник з 1944 р. колишнього Харківського ТЮГ, створеного в 1920 р., першого такого театру в Україні, показує в цьому театральному сезоні наступні вистави для дітей і молоді: московської письменниці Г. Карпенко „Громадянин республіки", „Процес" Б. Вінницької про „українських і польських комуністів", „Дамоклів меч" Н. Хікмета, переклад польської п'єси „Баляди" О. Малишевського. В кінці замітки „Культура і Життя" з 14 вересня додала: „і твори української клясики", не називаючи тих творів.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

П'ятниця, 26 вересня 1969 р.

I. „Про сучасну Пряшівщину" — відбудеться доповідь, ілюстрована прозірками й друкованими матеріялами.
II. Уривки з поеми Василя Онуфрієнка (з Австралії) „Сталін в пеклі". Художнє читання — п. Степан Кряжанівський.

Початок — 8-ма год. вечора

Українська Православна Церква СВ. СОФІЇ
89 Захід 22 вул., Байон, Н. Дж.

запрошує все Українське Громадянство м. Байон, Джерзі Сіті й околиць на

ХРАМОВЕ СВЯТО

що відбудеться

в неділю, 28-го вересня 1969 р.

ПРОГРАМА СВЯТА:

Год. 9:45 — Зустріч Преосвященнішого Владики ОЛЕКСАНДРА.
Год. 10:00 — АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА. Відслужить Владика ОЛЕКСАНДЕР в сослуженні довколишнього Духовенства.
Год. 12:00 — Молебень.
Год. 12:30 — Багате Прийняття-Обід, під зарядом ВШП. Сестриць.

Настоятель — Парафіяльний Уряд

ПОВІДОМЛЕННЯ ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет відзначує 25-ліття своєї праці окремими Нарадами та Бенкетом, що відбудеться в суботу, 4 жовтня 1969 р. у Філядельфії, в готелі Бенджамін Френклін (ріг 9-ої і Честнут вулиць). Початок Нарад о год. 10:00 ранку. Бенкет — о год. 6:00 вечора. Вступ на Бенкет $10.00 від особи, для подружжя $15.00.

Екзекутива та Дирекційна Рада ЗУАДКомітету запрошує до участи в цих Нарадах та Бенкеті всі українські Організації та Громадянство. Зокрема запрошує всіх бувших Працівників та всіх Співробітників ЗУАДКомітету, які допомагали в переведенні праці в минулих роках; як також всіх тих, які приїхали за допомогою ЗУАДКомітету до цієї країни, щоб вони своєю численною участю в цім святкуванні засвідчили своє признання та увагу до Установи, яка виконала велику допомогову діяльність.

Зголошення на Наради та Бенкет просимо слати до 30 вересня до канцелярії ЗУАДК на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
5020 Old York Road, Philadelphia, Pa. 19141
Tel.: GL 5-3774

Екзекутива і Дирекційна Рада ЗУАДКомітету

ДОБРА НАГОДА

З НАГОДИ 25-ЛІТТЯ ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

Подаємо до відома Громадянству, що ЗУАДКомітет влаштовує добру нагоду на здобуття трьох картин, які отримав від наших відомих мистців: Якова Гніздовського, Едварда Козака і Петра Мегика. Кожна картина вартости 300 дол.

Один квиток на цю нагоду коштує 25 центів, бльочок з 5-ма квитками коштує 1.00 дол.

Розіграш відбудеться 4-го жовтня 1969 р. в часі Бенкету, який відбудеться для відзначення 25-літнього Ювілею ЗУАДК.

Звертатися по квитки просимо до канцелярії ЗУАДК на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
5020 Old York Road, Philadelphia, Pa. 19141
Тел.: GL 5-3774

Видано також поштові пропам'ятні марки ЗУАДК з нагоди 25-ліття. Хто бажає їх отримати, просимо звертатися теж до канцелярії ЗУАДК на повище подану адресу.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

ВІСТІ З ГАРВАРДУ

В травні ц. р. відбулося засідання Президії Наукової Ради Катедри Українознавства Гарвардського Університету при участі проф. О. Пріцака, голови, проф-рів М. Чировського і М. Богатюка, заступників, проф. Я. Білінського, секретаря і мгра С. Хемича, голови ФКУ, на яке запрошено членів Гарвардського Комітету Українознавчих Студій, проф-рів Ланда і Пайпса та діючого директора Літньої Школи Університету, д-ра Г. Вількінсона, для обговорення можливости зорганізування на Гарвардському Університеті Літнього Інституту Українознавства літом 1970-го року.

Ідею такого інституту подав був проф. Пріцак вже раніше на засіданні Президії ще в дні 19-го квітня 1969-го року. Ресорт Літнього Інституту передано проф. М. Чировському, який мав би прослідити його можливості і перевів би підготовчі роботи.

Спільні наради членів Президії, Наукової Ради і Громадського Комітету українознавчих Студій виказали реальність пляну такого Літнього Інституту влітку 1970-го року. Управа Літньої Школи Гарвардського Університету готова включити такий Інститут в рами свого навчання. Розуміється, за деякими передумовами:

Перше, коли збереться від 25-50 кандидатів, котрі були б готові перебути в Гарварді десь від 2-го липня до 24-го серпня (8 тижнів), оплативши всі кошти: Оплати включували б навчання, харч і мешкання у формі гуртожитку. Висота оплат ще не устійнена і вона вагалася б зі скількістю слухачів (тобто учасників інституту). В кожному разі, беручи мінімальну скількість зголошених біля 25 людей, оплата вагалася б від 800 до 1 000 долярів за цілість інституту від студента.

Тимчасово заплянувано такі курси:

1. Українська мова
2. Огляд української історії
3. Огляд історії української літератури.
4. Вибрані теми зі соціяльно - політичної проблематики сьогоднішньої України
5. Вибрані теми з історії української економіки

Остаточне о'ормлення курсів та підбір викладачів були б одобрені Гарвардським Університетом після устійнення скількости кандидатів і повної розробки програми.

Пощо і для кого такий інститут? Відбування такого Літнього Інституту Українознавства літом через кілька років мало б велике значення для поширення української проблематики взагалі. Він, тобто такий інститут, міг би стати предтечою оформлення сталого інституту українознавства студій в Гарвардському Університеті при існуючій вже Катедрі.

Учителі наших парохіяльних шкіл, учителі шкіл українознавства, студенти американських і канадійських університетів і каледжів, які говорять і пишуть по українськи та мають основне знання про країну своїх батьків, і ще другі категорії молодих людей, яких освіта мусіла б включати закінчену середню школу (гай або препскул) або вище, могли б бути успішними учасниками інституту. Науковий рівень навчання в інституті поважно підніс би кваліфікації нашого парохіяльного і рідношкільного учительства української мови, історії, літератури і культури.

Остається ще одна важлива проблема, тобто фінансування участі в Інституті. Кошт тут відносно поважний: від 800 до 1 000 долярів в початковій оцінці. Нам здається, що тут можна найти вихід. Частинно учасники покривали б кошти самі, а частинно наші інституції та приватні меценати могли б уфундовувати с т и п ендії. Проф. Пріцак, як голова Гарвардського Комітету Катедри Українознавства, вже зголосив можливість двох однотисячних, наприклад, стипендій на літній інститут.

Тому, що майже скристалізований плян такого Літнього Інституту Українознавства має бути предложений Гарвардові вже в місяці жовтні ц. р., коли б в літні 1970 інститут починати, просається всіх заінтересованих в участі або у фінансованій піддержці Інституту звертатися негайно на адресу:

N. Chirovsky, Sector: Summer Institute
292 Eastern Parkway
Newark, New Jersey 07106
або кликати:
Area code: (201) 375-8176

Численна реакція на проєкт інституту уможливить Президії НРКУ перейти до активного плянування.

Історія України в Клівленді

У програмі вечірніх курсів Стейтового Університету в Акроні, Огайо, завдяки заходам Учительської Громади в Клівленді продовжуватиметься в 1969 - 70 академічному році курс історії України, який буде відбуватися в домівці культурно - освітнього осередку „Основа" при Стейт рд., у Клівленді кожної п'ятниці вечером від 7:30 до 8:45. Початок викладів у п'ятницю 10 жовтня 1969 р. в 7:30 вечером. Курс історії України пічнеться святочною доповідою з нагоди 1 000-ліття смерти української княгині, св. Ольги, на яку запрошується ширше громадянство Клівленду та околиці.

Згідно з текстом університетського каталога з 1969 р., (ст. 31), так подано про цей курс (по англійськи):

Історія української культури, 11, у Клівленді, число курсу 971:07-11, п'ятниця 7:30 — 8:45. Огляд Київської доби та розвиток Київської Держави. Упадок Києва та розвиток Галицько-волинського Королівства. Україна в складі Литовсько-польської Держави. Огляд українського національного життя під Польщею. Початки Козаччини. Козацько-польські війни. Повстання Козацько - гетьманської автономної Республіки."

Цей курс історії України буде викладати д-р Теодор Мацьків, професор Акронського Університету, автор багатьох праць з Козацької доби, найновіша праця якого п. н. „Князь Мазепа, Гетьман України, в англійських тогочасних джерелах, 1687-1709," (по англійськи) вийшла цедавно накладом Українського Пуліцистично - Наукового Інституту в Чикаґо. Цього літа проф. Мацьків дав цикл викладів в Українському Вільному Університеті з Мазепинської доби. Користаючи зі свого побуту в Европі, він робив дальші досліди над постаттю Мазепи в англійських та австрійських архівах. Щоб дати можливість охочим студіювати українську історію, він буде доїжджати з Акрону до Клівленду.

В суботу, 4-го жовтня 1969 р.
в оселі „Українське Село"
біля БАВНД БРУКУ, о 10-ій год. ранку

— розпочнеться —

19-ий З'ЇЗД ОДУМ-у в США

Там же одночасно відбудеться

2-ий З'ЇЗД ТОВАРИСТВА ОДУМІВСЬКИХ ПРИЯТЕЛІВ та КОНФЕРЕНЦІЯ ВИХОВНОЇ РАДИ ОДУМ-у в США

З нагоди З'їзду ОДУМ-у в
HUNGARIAN AMERICAN ATHLETIC CLUB
198 Somerset Street, New Brunswick, N.J.
відбудеться о год. 8-ій веч.

ЗАБАВА

на яку запрошуються Українці і Білоруси з Нюарку, Філядельфії, Трентону, Савт Рівер, Сомерсет, Бавнд Бруку, Ню Бронсвіку і околиць.

Головна Управа ОДУМ-у в США

„Маруся Бек відходить з піднесеною головою"

Під таким наголовком надрукував у середу 10 вересня 1969, на першій сторінці довшу статтю зі світлиною Марусі Бек щоденник „Ди Дітройт Нюз" пера свого кореспондента Б. Екмана. В статті описаний перебіг правиборів на посадника міста Дітройту дня 9 вересня ц. р.

На цей пост перша зголосила свою кандидатуру Маруся Бек у повній вірі побіди. Двацять років служила вона чесно місту на становищі радної, а в одній каденції як президент міської ради і діючий посадник в неприявності вибраного посадника, здобутим досвідом надавалася найкраще на посадника міста. Невтомною для міста працею здобула багато прихильників, але і мала чимало ворогів через т.зв. лібералів, різних лівих елементів, якими більше до вподоби хаос у місті ніж порядок, за який боролася наша Маруся і який рішилася переводити в життя як посадник міста. Ліві елементи повели шалену аґітацію проти Марусі, підставили проти неї 56-річного мурина Остина. Мало того. Так зв. уміркованi під впливом скомпромітованого посадника Кевано в останніх днях висунули кандидатуру шерифа Романа Брибеа, а ще інші Волтера Шемі. Та, як подає „Ди Дітройт Нюз", Маруся Бек і її прихильники вірили в перемогу. Метка „бриґада мітел" співала пісню „Приставайте до активної бриґади мітел Марусі Бек", скомпоновану Р. Мурером.

Коли це по півночі проголошено остаточний вислід правиборів, приявні у виборчій квартирі прихильники зі сльозами в очах прийняли до відома поразку своєї улюбленої Марусі. „Це чудова річ мати людей, які безінтересовно посвячували свій дорогий час для нашої спільної мети. „ Таких людей не можна купити за гроші" — сказала Маруся журналістові. „Подивляю відвагу Марусі Бек" — сказала одна жінка зі сльозами в очах. Інші говорили: „Вона (Маруся) найбільше компетентна, в найбільшим досвідом на пост посадника". Або: „Це Маруся Бек тримала нас в Дітройті". Багато з них заявили, що продадуть свої доми і випровадяться з Дітройту, бо не хочуть довше бути свідками кримінальних вчинків і дрижати за своє життя і майно.

Білі виборці, замість піти до правиборів одним фронтом за Марусею Бек, розбилися і в наслідку розчарувалися. В листопадових виборах змагатимуться два суперники, ліберальний мурин Остин, який здобув 124-914 голосів і поміркований Брибе, який здобув 105,640 голосів. В загальному мурин здобув 41%, Брибе 32%, Маруся Бек 22%. Шемі 5% голосів. Припускають, що в листопадових виборах білі підуть разом і остаточно Брибе переможе мурина. Але і тоді може вийти несподіванка і посадником міста стане мурин, який в одному інтерв'ю заявив, що конферуватиме навіть з т. зв. чорними мілітантами. Доживемо — побачимо.

Українці метрополії Дітройту виявили свою солідарність в передвиборчій кампанії, душею якої був брат Марусі Іван. Треба було подивляти наших емеритів, які в день правиборів вистоювали по 6—8 годин біля виборчих льокалів, роздаючи літературу та інформуючи виборців про Марусю Бек. Мило було чути від багатьох жінок: „Мері Бек из май файвор".

Клонимо голови перед нашою відважною і наскрізь чесною Марусею, яка своєю вимовою, невгнучістю і правдомовністю викликувала подив у здоровоДумаючих людей. Ці люди ніколи не забудуть її. Зокрема ми, українці.

Ви, Достойна Маруся, відходите не тільки з піднесеною головою, але і з моральною перемогою.

Франц Липецький

Українські лікарі в Торонті при праці

Серед активних українських товариств на терені Онтаріо, а зокрема в Торонті, від років визначається Українське Лікарське Товариство. Попри традиційну лікарську забаву, яку рік-річно влаштовує Товариство, відбуває воно свої реґулярні організаційні сходини і конвенції, а його офіційні представники і членство беруть участь у суспільно-громадських імпрезах та влаштовують свої власні, зокрема харитативного характеру, з яких прибутки призначуються на добродійні цілі, зокрема на допомогу Українському Домові для Старших в Торонті, в якому знайшли свій притулок десятки потребуючих. Управа Дому саме тепер провадить широку кампанію за призбирання фондів на новий модерний дім. Недавно Товариство Лікарів, разом з товариствами інженерів і правників, відбули спільний обід, під час якого був висвітлений фільм з доповіддю директорки Дому Старших п-і Евгенії Пастернак. Дохід з обіду передано на Дім.

Заплановано теж інші імпрези з метою зібрання фондів на Дім.

В місяці березні ц.р. Товариство відбуло свої річні збори, на яких члени вислухали звіт з праці попередньої Управи Т-ва, що її очолював д-р П. Глібович, уділили їй абсолюторії і вибрали нову Управу, яку очолив відомий громадянин др Іван Скрипух з Брентфорду, Онт., де він є головор церковного комітету при українській католицькій парохії св. Івана. До нової Управи УЛТ-ва ввійшли теж д-р Ігор Ґадач — заступник голови, д-р Остап Волощук — секретар, д-р Евген Волощук — скарбник, д-р Петро Глібович — орг. референт, д-р В. Соханівський — пресовий референт. До Контрольної Комісії ввійшли: д-р Григорій Шиманський — голова, д-р В. Дебера і д-р П. Лехіцький — члени. Представниками до торонтонського Відділу КУК вибрані: д-р М. Ковальський і д-р В. Медвідський.

На тих самих зборах вибрана була теж Управа Жіночого Клюбу при Товаристві в складі пань: Т. Волощук — голова, Л. Скрипух — заст. голови, Л. Ваґан — секретарка, О. Яримович — скарбник та В. Цурковська і О. Мицик — члени Управи.

Жіночий Клюб запланував осінній равт у жовтні, з якого ввесь дохід буде призначений для потребуючих українських родин в Бразилії, куди Клюб висилає допомогу при різних нагодах і в різних формах.

УЛТ приділює пильну увагу акції за Київсько-Галицький Патріярхат і цю справу щиро підтримує.

Управа Товариства звернула пильну увагу теж на доплив молодих сил і старається притягнути всіх молодих лікарів, дентистів і фармацевтів до своєї організації.

Останньо Управа УЛТ асигнувала 1,000 дол. на тривалу виставку українiки в приміщеннях замку Каса Лома в Торонті, яку, за спонзорованням і під протекторатом торонтонського Відділу КУК, зорганізувала Асоціяція Збереження Української Культури в Канаді.

НОВА УКРАЇНСЬКА ЩОДЕННА РАДІОПРОГРАМА В ТОРОНТІ

Торонто. — Від 1-го вересня розпочала щоденні авдиції радіопередача „Прометей", від 1 до 2 год. по полудні. Ці радіоавдиції охоплюють не лише Торонто з околицями, а й декілька сусідніх із Канадою американських стейтів. Управителем „Прометея" є Я. Коваль, мистецьке керівництво програми в руках журналіста Івана Менделюка. Велику увагу присвячує нова щоденна радіопрограма справам української культури. Тепер Торонто й околиці мають дві щоденні р а д і о програми: „Прометей" та „Пісню України", в місті чути також щоденну радіопрограму Василя Шарвана з сусіднього міста Боффала, Н.Й.

У Ню Йорку відзначать 25-річчя бою під Бродами

Ню Йорк. — Братство кол. Вояків І-ої Української Дивізії УАН влаштовує в суботу 27 вересня о 6.30 вечора в Українському Народному Домі Святкову Академію на відзначення 25-ліття бою під Бродами. Академію попередить о 5-ій год. в церкві св. Юра Богослуження та Панахида при участі кількох священиків і хору „Думка". На Академії, яку відкриє д-р Іван Козак, вступне слово про значення бою під Бродами виголосить голова Станиці І-ої Української Дивізії Української Національної Армії; „Броди", вірш С. Любомирського, віддеклямує Наталя Чума, студентка гайскулу; реферат „Броди в міжнародному аспекті" виголосить мгр Лев Стецкевич. Крім того, промова архиєпископа Івана Бучка на посвяченні військового цвинтаря в Фута Пас, Італія, 28-го червня ц. р., проповідь буде відтворена на диктофоні, пояснення подасть д-р Роман Дражньовський. Вкінці привіти відчитає мгр Лев Верб'енець. У неділю 28-го вересня о год. 10-ій рано відправиться Служба Божа із Панахидою у православному соборі св. Володимира, при 160 Захід 82-ій вулиці.

Десятий літературний Конкурс СФУЖО

Десятий л і т ературний Конкурс СФУЖО, проголошений Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій і уфундований Марусею Бек, радною міста Дітройту, що мав за тему літературний етюд, закінчився постановою Літературного Жюрі на засіданні 21-го червня 1969 р.

Літературне Жюрі у складі, — Уляна Любович, Іван Смолій і Леся Храплива, — розгляду твори 28 авторок і признало нагороди й відзначення як слідує:

Перша нагорода у висоті 100 дол. за етюд „Дівчур", авторкою якого по відкритті коверти виявилась Марта Чиж із Монтреалу.

Другу рівнорядну нагороду у висоті 100 дол. поділено між двох учасниць. Половина нагороди за етюд „Гори" припала авторці, якою по відкритті коверти виявилась Ольга Литвин із Австралії, а друга половина за етюд „Відхід" авторці, якою виявилась Марія Струтинська з Філядельфії.

Крім цього Літературне Жюрі відзначило ще кілька етюдів, що заслуговують на увагу: Тетяна Г р и цюк, Франція — „Одарка", Анна Максимович, Філядельфія, „Материнство" і Ніна Михалевич, Ст. Пол, „Субота".

Жюрі ствердило, що крім етюдів наспіли ще цінні твори, які заслуговують на признання, але через відмінність літературного жанру не можна їх було взяти до уваги. Це є: 12354 „Буря", гумореска, Бляянка „Четвертий до бриджа", оповідання та Л. Антонович „Український етюд про любов", оповідання.

Уляна Любович
Іван Смолій
Леся Храплива

Осінній календар ТУІА, Відділ Ню Йорк

Управа Т-ва Українських Інженерів, Відділ Н. Й. починає свою працю в осінньому сезоні „Товариським З'їздом" на початку жовтня ц. р. на Оселі УНС „Союзівці". У З'їзді візьмуть участь: Головна Управа ТУІА та Відділи: Бостон, Боффало, Вашингтон, Д. К., Сиракюзи і Філядельфія. Запрошено також Українське Технічне Т-во Канади та Карпатський Лещетарський Клюб, Н. Й., як співопікунів.

В програмі З'їзду заплановано конференцію, на якій будуть виголошені доповіді: інж. Ю. Витанович — „Праця молодого інженера в ТУІА" та інж. К. Церкевича — „Можливості видання технічного словника".

В кінці вересня буде в продажу збірник видання Управи нюйоркського Відділу п. н. „Український Інженер", в якому зібрано цінні матеріяли з минулого і сучасного життя і праці українських інженерів в Україні і на чужині. Збірник попереджує промова св. п. Є. Маланюка „Слово в Роковини".

В кінці жовтня або на початку листопада відбудеться відкриття пам'ятника на могилі св. п. поета й інженера Євгена Маланюка. Технічними справами цього діла займається Управа Відділу.

В грудні відбудеться конференція - сходини, на якій інж. Михайло Млаковий, співавтор двотомової праці „Ворога народу", виголосить доповідь на тему: „Поклади золота на Колимі і процес його добування".

Підготовляється в о с ьме число „Вісника" зі вступною статтею: „О. Альчевський — основоположник української промисловости". Заплянувано серію статтей до нашої преси.

М. І.

В глибокому смутку повідомляємо, що в понеділок, 22-го вересня 1969 р., о год. 8-ій рано, в лікарні в Торонті відійшов у Бозі з життя,

Ієромонах-Студит
о. ЯКІВ (ЯРОСЛАВ) МІЛЯНИЧ

Народжений 11 листопада 1919 р. в Мочарах, повіт Лісько, біля Сянока. Середню школу кінчив у Львові і там же зачав Богословські студії. Продовжував їх після 2-ої Світової Війни в Гіршберґу в Німеччині. Закінчив студії й рукоположений був в священики Владикою Кир Іваном Бучком в Кулємберзі, Голляндія в 1949 році. Цього ж року вступив до Чину Студитів, з яким переїхав в 1951-році до Канади. Вічні монаші обіти зложив в 1959 році.

ЄРЕЙСЬКІ ПОХОРОННІ СЛУЖІННЯ зачнуться у вівторок, 23 вересня 1969 р. о год. 7:30 веч. в новім Храмі Обителі, в Вудсток, Онтеріо. Продовжуватимуться в середу о 9-ій рано. Після Св. Літургії Тлінні Останки зложені будуть на місцевому цвинтарі.

ЕВГЕНІЯ з ЛУЖЕЦЬКИХ, МІЛЯНИЧ — мати
Сестра ОЛЬГА з чоловіком й синами і невісткою
СТЕПАНІЯ ЛУЖЕЦЬКА — внучка в ЗСА
Брат СТЕПАН в Англії
Брат АТАНАС, з дружиною ЕВСТАХІЄЮ в ЗСА
Братанниці: МОТРЯ-МАРІЯ й ЗІРКА-МАРТА КЛЮФАС з чоловіком БОГДАНОМ і сином МИХАЙЛОМ
Братанці: ІГОР з дружиною ОЛЕНКОЮ, РОСТИСЛАВ з дружиною ГАЛЕЮ
Ближча і дальша Родина

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ МАТЕРІ НАШИХ ПРИЯТЕЛІВ

сл. п. Евгенії Ференцевич

СКЛАДАЮТЬ 95.00 ДОЛЯРІВ НА УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ КАПЛИЦЮ НА ПЛАСТОВІЙ ОСЕЛІ В ІСТ ЧЕТГЕМ, Н. Й.:

ЛІДА і РОМАН ГАВРИЛЯКИ
РОМАН ГЕРАСИМОВИЧ
БОГДАНКА і ВОЛОДИМИР ГНАТКІВСЬКІ
ІРЕНА і ЮРІЙ КУПЧИНСЬКІ
ЯРОСЛАВА і ЯРОСЛАВ РУБЕЛЬ
МАРІЯ і ОРЕСТ СЛУПЧИНСЬКІ
АРА і ЯРОСЛАВ ТЕРЛЕЦЬКІ
МАРІЯ і ЯРИНА ТУРКИ
ІРЕНА і ЗЕНОН ШЕПАРОВИЧ

ОСІННЯ КАМПАНІЯ ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ УСПІШНО ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

менших неактивних Відділів. Після офіційного закінчення Зборів більшість їх учасників ще довго обговорювала союзові та громадські справи у свобідній ґутірці, на яку залишилися теж представники Головного Уряду УНСоюзу.

Вунсакет, Ровд Айленд

Збори Окружного Комітету стейту Ровд Айленд відбулися минулої суботи, 20-го вересня з участю 23 осіб, представників шости Відділів Округи. Збори відкрив і ними проводив голова Окружної Управи Дмитро Василик. Протоколи з попередніх Зборів та із засідань Окружної Управи відчитав секретар О. К. Стефан Бардачевський, після чого запрошено до слова заступника головного предсідника і керівника Рекордового Відділу Володимира Сохана, який виголосив доповідь на тему розгортання членської кампанії. У дискусії, яка вив'язалася після доповіді, взяли участь головно секретарі відділів, які теж засягали порад, зв'язаних із приєднуванням членів та їх обслугою. Порушено теж справи поборювання суспенз, управнення до делеґатів на наступну Конвенцію, вимог лікарських оглядин нових членів, придбання дописувачів з осередків УНСоюзу для „Свободи" та „Українського Тижневика" і потреби відзначення Округою 75-річчя УНСоюзу. Останньою точкою порядку нарад були вибори нової Окружної Управи, яку одноголосно перевибрано в такому самому складі, на чолі із головою Дмитром Василиком.

Після Зборів була влаштована перекуска для учасників нарад, в часі якої продовжувано обговорення багатьох справ, а гість з централі заст. гол. предсідника В. Сохан присвятив чимало часу для ділових розмов із поодинокими секретарями та урядовцями Відділів і Окружного Комітету.

Пітсфілд, Масс.

Місцева громада подбала, щоб влаштовувані вперше у Пітсфілді Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу випали якнайкраще, так що після офіційної частини Зборів відбулося щедре прийняття, яке можна б радше назвати бенкетом для відзначення в цій громаді 75-річчя УНСоюзу. Підготовили це прийняття пані Анна Тарнавська, дружина секретаря 150-го Відділу в Пітсфілді, його доня Зеновія та пані Ольга Гнатишак, дружина пароха місцевої української католицької церкви, при співпраці других пань — членок Відділу та парафії. Збори відкрив секретар 150-го Відділу Іван Тарнавський, як господар цієї зустрічі союзових діячів Округи та місцевих громадян, а після нього перебрав провід нарадами голова Окружної Управи Павло Шевчук, який попросив місцевого пароха о. Юрія Гнатишака провести на початку ділових нарад спільну молитву. Секретарював на Зборах Василь Колодій, секретар 191-го Відділу з Трой.

Короткий звіт з праці Відділів Округи склав її голова Павло Шевчук. Він теж представив обох гостей з Головного Уряду УНСоюзу, заступника гол. предсідника та керівника Рекордового Відділу Володимира Сохана і головного радного та постійного організатора Володимира Запаранюка. У своєму обширному рефераті про організаційну кампанію подав В. Сохан вказівки, як підготовляти організаційну працю, де шукати за новими членами, та як забезпечувати їх на високі суми забезпечення, здобуваючи в кандидатів довір'я до своєї справді фахової забезпеченевої установи, якою без сумніву є УНСоюз. Гол. радний В. Запаранюк подав ряд практичних порад для успішної праці організаторів та доповнив багатьма цінними заввагами доповідь попередника. Після доповідей відбулася коротка дискусія із запитами до прелеґентів. Першим після доповідей зголосився до слова Панько Джинджиристий, ветеран союзової і громадської праці, який майже рівночасно із 75-річчям УНСоюзу відзначає свої 75-ті уродини та 55 років членства і праці для УНСоюзу. В часі прийняття, на якому залишилися всі учасники Зборів, в тому теж представники віддалених Відділів Округи, були проведені щирі розмови та обмін думок про найбільше пекучі проблеми УНСоюзу та далекойдучі пляни притягнення молоді до праці в цій найбільшій українській громадській і забезпеченевій установі.

Перт Амбой, Н. Дж.

В неділю 21-го вересня 1969 р. відбулися ділові, організаційні збори союзової Округи в Перт Амбою. Збори відкрив й ними проводив голова Округи Теодор Трензелюк, секретарював інж. Володимир Янів. Після звітів з діяльности сьоми Відділів, урядовці яких прибули на збори, організаційні доповіді виголосили гол. секретар Ярослав Падох та гол. радний і обласний організатор Степан Гавриш. Доповідачі підкреслили вагу цього року для УНСоюзу та його помітного зросту. з уваги на його 75-річчя до того ще на порозі нової конвенції, яка на нових чотири роки визначить напрям УНСоюзу. Обговорено пророблену в Окрузі працю, яка поставила її на десяте місце поміж всіми союзовими Округами, та завдання, які стоять перед нею ще впродовж цього року. В доповідях і в часі оживленої дискусії порушено нові засоби та можливості збільшення союзового членства і схвалено заклик до всіх Відділів, щоб не було поміж ними ані одного, який не виконав би свого ювілейного завдання. І голова Округи і дискутанти запевнили представників Головного Уряду, що їх цьогорічна квота буде виконана і що Округа значно піднесеться в табелі Округ зі свого, і так почесного, десятого місця. Порушено на зборах участь представників Відділів і Округи у Конґресі Американських Українців та відзначення союзового ювілею Округою. Після зборів відбулася перекуска в часі якої двадцять приявних делеґатів восьми Відділів Округи та гості дальше обговорювали актуальні питання УНСоюзу. На зборах висловлено особливе признання і подяку найкращим організаторам Округи Т. Бутреєві, В. Оріхівському, М. Захаркові, М. Фединишинові і И. Яремі. На шляху до виконання своїх зобов'язань є також секретарі о. П. Мелех та Г. Бабин. Під кінець зборів приявні склали готові вже аплікації 11 нових членів, а саме пп. Оріхівський і Феденишин по чотири, п. Бабин дві і п. М. Станко одну.

Торонто, Онтаріо

В суботу 20 вересня відбула свої організаційні збори, присвячені ювілейним намаганням за видатний зріст УНСоюзу, найбільша канадійська Округа з осідком в Торонті. Збори відкрив і ними проводив голова мґр Василь Верига, а протоколував наради секретар Всеволод Пінковський. Основну програмову доповідь, виголосив Б. Зорич, заступник гол. предсідника та директор Канадійської канцелярії, який говорив про минуле УНСоюзу впродовж 75 років його існування, нав'язуючи до його сучасного стану та завдань. Організаційну доповідь виголосив головний радний та обласний організатор Василь Дідюк, який подав огляд дотеперішніх досягнень Округи та її завдання, які чекають свого виконання і до кінця року мусять бути виконані. Обидва доповідачі звернули увагу приявних на вагу цьогорічних досягнень, які мають доказати живучість 75-річного УНСоюзу й прокласти шлях до дальшого, безперервного росту ювілята. Після оживленої дискусії схвалено заяву, якою Округа зобов'язується ще до кінця поточного року придбати бодай 250 нових членів. У зборах узяв участь заступник голови Головної Контрольної Комісії УНС, мґр Іван Геврик, який привітав приявних від Контрольної Комісії, яка саме закінчила свою контролю діловодства УНСоюзу, та від своєї вінніпезької Округи.

Торольд, Онтаріо

Наступного дня, в неділю, 12-го ц. м. окружні збори відбула також Ніяґарська Округа. Збори відбулися в церковній залі в Торольді в приявності усіх трьох вище згаданих головних урядовців, які виголосили свої доповіді, вказуючи на виняткові досягнення Ніяґарської Округи, яка вже виконала на 100% свою ювілейну квоту членів і йде далі до закріплення свого першого місця між Округами УНС. Відкрив збори, вітаючи гостей, — гол. урядовців голова Округи о. Михайло Блаженко, парох Торольду, стверджуючи, що на нарадах є приявні всі Відділи Округи крім одного. Після доповідей головних ірядовців відбулася дискусія, присвячена дальшій акції за прикладний ріст УНС. Між ухвалами зборів треба згадати постанову, що секретарі та організатори сильніших Відділів допомагатимуть Відділам слабшим, щоб до кінця року всі Відділи виконали свої квоти та щоб всі придбали право на висилку своїх делеґатів на конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться вже в травні 1970 р. Окремо висловив свою готовість допомагати сусіднім Відділам секретар та успішний організатор Єфим Омельченко.

Ізраїль систематично руйнує єгипетські позиції над Суезьким каналом

Єрусалим. — Ізраїльські бомбардувальні джети день-вдень переводять налети проти єгипетських військових позицій, оборонних споруддів і взагалі всіх військових об'єктів на правому боці Суезького каналу. Від кругло двох тижнів ізраїльські воєнні операції, однаково суходільні рейди, як бомбардування з літаків, простяглись також на південь від Суезького каналу, над затоку Суезу. Ізраїльські військові речники не скривають, що це діється за згори устійненим пляном, що його систематично виконується. Ціллю того пляну є переконати єгипетські власті, що „війна винищування", яку —Єгипет з допомогою арабських терористичних організацій повів проти Ізраїлю, звернена своїм вістрям також проти Єгипту та що замір єгипетського штабу знищити здвигнені ізраїльцями фортифікації на окупованому Ізраїлем Синайському півострові спровокував руйнування Ізраїлем оборонних позицій на території Єгипту. Ізраїльські військові кола твердять, що та ізраїльська стратегія дає вже позитивні наслідки, бо значно зменшилось число гарматнього обстрілювання ізраїльських позицій єгипетськими батеріями з правого боку Суезького каналу. Щоденні ізраїльські налети не дозволяють єгиптянам направити те, що було поруйноване й пошкоджене в попередніх налетах. Водночас Ізраїль, за тихим посередництвом американців, дозволив Йорданії направити пошкоджений ізраїльцями канал, яким Йорданія дістає доплив свіжої води в заміну за припинення бомбардування ізраїльських осель йорданським гарматнім вогнем. Зате Ізраїль мовчки признав, що йорданський уряд не всилі контролювати діяльність підпільно-терористичних арабських організацій, які продовжують свою саботажну й терористичну роботу проти Ізраїлю. Водночас в Ню Йорку продовжуються наради державних мужів, щоб знайти якусь мирову розв'язку ізраїльсько-арабського конфлікту.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 вул.

• **З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку** повідомляють, що в п'ятницю 26 вересня відбудеться там доповідь „Про сучасну Пряшівщину", ілюстрована прозірками й друкованими документами, — після чого артист Степан Крижанівський читатиме уривки з поеми „Сталін у пеклі" Василя Онуфрієнка з Австралії. Початок о год. 8 вечора.

Короткі вісті

СОВЄТИ ЗЛАГІДНИЛИ своє становище супроти Західньої Німеччини в своїй останній ноті з минулого тижня. Вони називають вже Західній Берлін „спеціяльною політичною одиницею", а не „самостійною політичною одиницею", як його називали були дотепер, коли вони вимагали, щоб Західня Німеччина виреклася свого політичного зв'язку з Західнім Берліном. СССР, за західніми коментарями, не хочуть загострення ситуації довкола Берліну і мовчки погоджуються на конституцію Західньої Німеччини, яка вважає Західній Берлін своєю 11-ою провінцією, з тим, що посли Західнього Берліну в пралменті не мають права голосувати. Совєти погоджуються, щоб у нарадах про покращання відносин між двома частинами поділеного Берліну, взяла участь також Західня Німеччина.

У МОСКВІ ЗАСУДИЛИ на кари до 15 років в'язниці вчителів одної високої школи, які брали хабарі від кандидатів, що складали вступні іспити, — чи пак від їх батьків. Відомо, що в Совєтському Союзі, де надзвичайно низькі платні й винагороди, з яких ніхто, крім партійних верховодів, не всилі вижити, широко розповсюднене хабарництво і навіть продавців у крамницях треба перекуплювати, щоб зберегти товар, як він появиться на ринку.

В ДЖУНҐЛЯХ НАД АМАЗОНКОЮ в Колюмбії знайшли індіянське плем'я з культурою кам'яної доби. Члени цього племени порозуміваються мовою, не подібною до жадної відомої мови. Торговець футрами знайшов групу людей цього племени, які мешкали в одній халупі, що мала 80 стіп в діяметрі і поміщала 200 індіян. Індіяни вбили того торгівця і його провідника і, мабуть, з'їли, бо залишилися тільки ґудзики по них, які знайшла експедиція, що шукала загинулих кілька місяців пізніше. Вчені кажуть, що це останки племени юріз, яке мало бути винищене 50 років тому.

У ЛОНДОНІ СТВОРИЛАСЯ організація „Комуна лондонських вулиць": це бездомні гіппіси і бітніки, які вважають, що вони мають „право" займати самовільно всі будинки, які стоять порожнею, та влаштовуватися в них. В минулу неділю поліція, діючи на базі судового присуду, викинула силою бітніків і гіппісів з 60-кімнатного палацу, збудованого в 18 сторіччі, що стоїть в середмісті Лондону.

27-РІЧНИЙ ТУРЕЦЬКИЙ СТУДЕНТ СТЕРОРИЗУВАВ пілота особового літака, який летів з Істанбулу до Анкари, і скерував літак до Софії в Болгарії. Болгарські власті негайно дозволили на відлет літака з усіма його 63 особами назад до Туреччини, а студента Саді Токара арештували й відставлять його до турецького кордону. Саді Токар був уже кількаркатно караний та перебував в домі для нервово неужих.

У СИРІЇ ВІДКРИТО ДЛЯ ЕКСПЛУАТАЦІЇ велетенський аеродром, збудований французькою фірмою за 14 миль від Дамаску. На ньому можуть приземлюватись найбільші реактивні літаки. Аеродром може перепустити за рік два мільйони пасажирів. Уряд відкликав заборону відвідувати Сирію американським, англійським та західньонімецьким підданим, але ще забороняє в'їзд з Ізраїлю. Новий аеродром є найкращим на Середньому Сході.

У ЛЯОСІ ДЕРЖАВНІ ВІЙСЬКА ОСЯГНУЛИ в останніх тижнях поважні воєнні успіхи в боях проти „приватної армії" комуністичної партії Патет Ляо, яка користується підтримкою збоку реґулярної північно-в'єтнамської армії. Ляосці, підтримувані військом з Таі (Сіяму) і американським летунством, відзискали багато міст, що їх зайняли комуністи.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET

Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу:
JERSEY CITY, N. J. 07303
(P. O. Box 346)

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ____________

Ім'я і прізвище: ____________

Адреса: ____________

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище: ____________

Адреса: ____________

____________ Zip Code ____

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 27-го ВЕРЕСНЯ 1969 р.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ. — 234 Відд. о год. 8-ій веч. в УНДомі. В програмі: вибір делеґата на 10-ий Конґрес УККА та остання підготовка до Бенкету з нагоди 60-річчя засн. Відділу, що відбудеться в суботу 4-го жовтня ц. р. В неділю, о год. 10 рано Сл. Божа і Панахида за померлих Членів Відділу в церкві св. Володимира. — І. Іваник, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6250. Прощання Наомі з Тарзаном

Гей! Оце нагорода героєві!
Оце, що даю мужчині, який робить для мене, щось надзвичайне, Тарзане!
Прощай, Тарзане, — тим часом!